

**ဖွါတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ဒီး
တၢ်ဘျၢတဖၣ်အလံာ်ဟံးဃာ်
လာ် ၂၀၂၆-၂၀၂၇ အဂီၢ်**

တပ်တံထိပ်တပ်/တပ်အုပ်ကိ

- ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ် ကဘတ်ဟုတ်ထိပ်တံထိပ်တပ်လှ၊ ဘတ်တပ်မပုဝံဒီးဘတ်တပ်ဆဲးလီမံဝံ (လှအဟ်အဟုတ်ဒီးလီယု/လီ တပ်ပုဟုတ်အခွဲ/တပ်သမံသမိးတပ်တဖ်လှ၊ ဘတ်တပ်လိပ်ဘတ်ဝဲလှ၊ အဟ်လီအခိတ်ထဲးပနီလှအဆါအီ၊) ကဘတ်မလှထွဲခီဖျိဖျိ အတပ်သိပ်တပ်သီတဖ်ဒီး ဒီးနုတ်တပ်အိတ်လီတုတ်လီလှ၊ တပ်ပုဆါရဲကျဲ၊ တချူးလှဖျါအိတ်မုနီ၊ ဒ်သိးကမလှသကိးတပ်နုတ်လီ၊
- ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ် ကဘတ်စိတ်အစုကတပ် \$၁၀၀၀၀၀ တပ်အိတ်ဒီးမုဒါကျဲသနု ဒ်ဘတ်တပ်ဟ်ဖျါထိပ် ဖဲလီပတံထိပ်အပူလီ၊
- ယုတ်ဒီးနုတ်ဆဲးလီမံဖဲတပ်အုတ်သး လှလီပတံထိပ်တပ်အပူ (ဘတ်တပ်လိပ်ဘတ်ဝဲလှတပ်မလှသကိးတပ်အဂီ၊) နတုတ်လီလှကဟ်း ယာ်ကျဲ၊ လှအပတီအလိပ်ဘတ်ဝဲလှကမ (ကူထိပ်နီကျဲ၊ တပ်အိတ်စိတ်စုလီသးအပူ၊ အဂ၊) လှကီရဲဆါတပ်တပ်လှ တပ်ဒီသဒါတဖ်အံနု ဘတ်တပ်ဟ်လီဖဲတပ်လီအပူ ဒ်ကမုတ်တပ်ပူဖျူးနီထိပ်အသိးလီ၊

ပနီတပ်နုတ်ကျဲတဖ်

- တပ်လှအစုကတပ် ၅၀% နုတ် ကဘတ်တပ်ဘုတ်ထိပ်, ဘတ်တပ်ကုတ်တပ်, ဘတ်တပ်ကတပ်ကတီတပ်ဒီး/မုတမုတ် ဘတ်တပ်မလှအီ၊ ခီဖျိပု ဆါတပ်ဖိလီ၊
- တပ်မုတ် တမုတ်တပ်လှတပ်သုတ်ထိပ်အကစိတ်ဒ်ဘတ်နုတ် ပနီဒီးအဝဲအခိတ်ထဲးနုတ် ကဘတ်တပ်ဒုးနုတ်ဖျါထိပ်ဒီး ဘတ်တပ်ကွဲးနီတ်တပ်အ မံဒ်အံလီ၊
- တပ်ပနီကဘတ်ဟ်ယုတ်ဝဲဒီး အပူ, ပနီတဖ်ဒီးအပူတပ်စုလီနုတ်လီ၊
- တပ်ကွဲးနီတ်တပ်အမံလှတပ်အိတ်တပ်အိတ်ပနီခဲလက် ကဘတ်ဟ်းယာ်ဂါကျဲ၊ USDA ဒီး NYS Ag & Markets အတပ်လိပ်ဘတ်တဖ် လီ၊
- ပနီတဖ်နုတ် ကဘတ်တပ်မလှတပ်ပု ဒ်အမုတ်လှ (ဖဲအကြဲးဝဲဘတ်ဝဲ) : Article 14 လှတပ်သုတ်တပ်ဖျူးဒီး ဖျါသဲးလှ NYS Dept. of Ag & Markets; NYS တပ်သွဲဝဲကျဲ၊ အိတ်နုတ်ကီရဲ နုတ်အိတ်ဆုတ်အိတ်ချ့ဝဲကျဲ၊ ဝုတ်ယုတ်ကပ်တပ်သိပ်တပ်သီဒီး တပ်ဘျဲတဖ် လီ၊ တပ်အပူလှအကြဲးဝဲဘတ်ဝဲတခါခါ မုတ်ပုဆါတပ်ဖိတ်အမုဒါနုတ်လီ၊
- တပ်ပုဆါရဲကျဲဟ်ကီတပ်ခွဲးတပ်ယာ်လှ ကဆါတပ်ပနီလှအဆါအီဝံ အတပ်ကြဲးဝဲဘတ်ဝဲနုတ်လီ၊

တပ်သုတ်ထိပ်တပ်

- ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ်အိတ်ဒီးမုဒါလှ လီစဲးဖိတ်ကဟ်အပီးအလီခဲလက်အဂီ လှအဝဲသုတ်ဆိတ်မိတ်လှအလိပ်ဘတ်ဝဲလှ တပ်သုတ်ထိပ်ဒီး ဟ်ပိတ်ဖိတ်အဂီလီ (စိတ်နီခိတ်, လီဆုတ်နီ, ဒဲးတပ်ခိတ်ဒုးလှအလီဖဲကဟ်တပ်, တပ်မလှထိတ်တပ်ပုဖိတ်, အဂ၊) Pop-up ဒဲးတဖ်မု တမုတ် တပ်ခိတ်ဒုးလှအလီဖဲကဟ်တပ်တဖ်နုတ် ကဘတ်တပ်စိတ်တပ်ယုတ်ဒီး အစုကတပ် ၁၅ lbs လှခိတ်တခါလှတပ်အိတ်ဂါတပတ် တပ်ဒီး တပ်ပူဖျူးအဂီလီ၊
- ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ် ကဘတ်ဒုးဖျါထိပ်မုဝဲတပ်မလှအမံ, တပ်ဆါကွတ်တပ်ခိတ်သွဲလီအုတ်သးဒီး FMNP/WIC လီအုတ်သးတဖ် (ဖဲအ ကြဲးဘတ်သး) လီ၊
- ဖျါတပ်ပုဆါရဲကျဲကနီလီ ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ်ဆုတ်ဒဲးဟ်ပိတ်ဖိတ်တဖ်, လှတပ်နုတ်ကဘတ်တပ်မလှနီလှအဖျါလီ၊
- ပုဆိတ်ဖိတ်ခဲလက် ကဘတ်တုလီ ဖဲဂီခီ ၈:၄၅ နုတ်ရဲလီ၊ တတုလီဘတ် ကကဲထိပ်သး တပ်လီမလှဒဲးဟ်ပိတ်ဖိတ်လှဘတ်တပ်နီ လီအီဒီး ကကဲထိပ်သးလှ ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ်တပ်ခဲလက်ယုတ်ဒီးစု ဆုတ်အလီအပူလီ၊
- လှခိတ်လီခိတ်တဖ်နုတ် ကဘတ်တပ်သုးလှဖျါအလီလှ တချူးနုတ်အဆါကတီအိတ်ဒီး ဂီခီ ၉:၀၀ နုတ်ရဲ (တပ်ကွတ်ကဟ်ကွတ် :ပုလှ အစုးကါအီအဝဲသုတ်သိလှတဖ် လှတပ်ဟ်ဖျါထိပ်တပ်/တပ်ဆါပနီတဖ် ဘတ်ဆုတ်ဒီးကဘတ်တပ်ပတုတ် - ထဲဒဲးဟ်ပိတ်ဖိတ်လှတပ် ချဲ) လီ၊ လှခိတ်လီခိတ်တပ်သုးနုတ် ဘတ်တပ်တြီယာ် ဖဲဖျါအလီပူ လှဖျါအိတ်ဆါကတီ ဒ်တပ်ပူဖျူးအတပ်ပလီဆိတ်အသိးလီ၊
- တပ်ကီခါ ဖျါအပုဆါတပ်ဖိတ်ဖိတ် ကပတုတ်သိလှလှဖျါတပ်ချဲလှ REA ဝးဝးဒီး Union Station လီ၊
- ပုဆိတ်ဖိတ်ဖိတ် လိပ်ဘတ်ဝဲလှကအိတ်ဖဲဖျါပူ လှဟါခီ ၁:၀၀ နုတ်ရဲ, လှအဝဲသုတ်ဒဲးဟ်ပိတ်ဖိတ်အလီ, မုတမုတ်ဘတ်နုတ် ကတီ တပ်ပိတ်တပ်ဝံယုတ်ဒီး ဖျါတပ်ပုဆါရဲကျဲလီ၊
- ဟ်တုတ်ဒဲးဟ်ပိတ်ဖိတ်အလီလှ အကဆုတ်ကဆုတ်ဒီး တပ်ကမုတ်ကမုတ်တအိတ် ဖဲဖျါအကတပ်အခါတကွတ်၊

တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး

- ပုၤဆါတၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ယုၤယိၣ်ပၢ်ကဲဒီး တၢ်ယုၤဆါကျိၤဆါလၢ ပုၤပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်, ဖျါအပုၤမၤတၢ်ဖိ, ပုၤမုၢ်သးမၤ ကလီၤတၢ်ဖိဒီး ပုၤဆါတၢ်ဖိလၢအမၤယုၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲဆါကတီၢ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး ဒ်အမုၢ်လၢတၢ်ကိးပသ့, တၢ် ဟးဆါတၢ်, ကျိၣ်တၢ်ကတိၤအမုၢ်တမ့ၢ် တၢ်န့ၣ်စုန့ၣ်ခိၣ်န့ၣ် တဘၣ်တၢ်ဝံသးစူၤဘၣ်. တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢ အဟဲထီၣ်တၢ်န့ၣ် ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတဲကျါၤ ခီဖျါဖျါတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဖဲဖျါအကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဆါတၢ်ဖိကသ့ၣ်ညါဝဲဒီး ကွၢ်ကဒါကွၢ်တၢ်ဒုးလိၣ်ယၤလိၣ် အတၢ်စံၣ်ညီၣ်တဲဒီး တၢ်မၤအန့ၣ်ကျဲၤသတဖၣ်လီၤ. ပုၤဆါတၢ်ဖိတဂၤဂၤလၢ အမၤတပျုၤတပျီၤတၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးလီၤ လီၤကျါကျါၤ ခီဖျါဖျါတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဒီး ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢ တၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ယုၤဒီးဖျါ, လၢတၢ်ဒ်အံၤအယိ တၢ်အိၣ် လိးတၢ်အဘူးအလဲလၢအဟ့ၣ်လီၤဆါတၢ်အိၣ်.
- မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤ - စူးကါတၢ်ဆါတၢ်အဂ့ၤကတၢ် ဖဲမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤအလီၤဘၣ်ယိၣ် တၢ်အိၣ်သးမၤပျံၤမၤဖူးတၢ်, အဟံၣ်ယုၣ် ဒီး တၢ်ပတုၣ်တၢ်မၤ, တၢ်ဘိၣ်ထီၣ်စ့ၤထီၣ်တၢ် ဖဲအကဲထီၣ်သ့ဒီး တၢ်ယုၤထံၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးအလီၤတက့ၢ်. တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤကတဲလၢ အကတၢ် တဘျီဖဲကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ် အလီၤဘၣ်ယိၣ်လၢကမၤတၢ်ဒီးဒီး ကတၢ်ကွၢ်ဖျါလီၤ.
- တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ - စူးကါတၢ်ဆါတၢ်အဂ့ၤကတၢ် ဖဲအိၣ်တဆူၣ်အခါတက့ၢ်. ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဖဲနတကဲဘၣ်လၢကဟဲ ဆူဖျါမုၢ်တမ့ၢ် လိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢကဟးထီၣ်ကွၢ် ဖဲဖျါအိၣ်အခါတက့ၢ်.
- တၢ်အိၣ်သံး, တၢ်အိၣ်မိၣ်ဒီး တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆါအကလုၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်တြီၤယၢ်ဝဲလီၤ.
- ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢပုၤဘျဲၣ်ကွီၢ်ကီၢ်ခဲလၢန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်စၢ်ယၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်ပၤဘၣ်တၢ် ဖဲဆါကတီၢ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်အၢဘၣ်သီ လၢ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်တ့ၢ် ခီဖျါဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢပုၤဘျဲၣ်ကွီၢ်ကီၢ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤကဆဲၣ်ကဆီအီၤ ဖဲဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်လၢ အကစၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢပုၤဘျဲၣ်ကွီၢ်ကီၢ်လၢအတပၤဘၣ် ခီဖျါအကစၢ်န့ၣ် တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကစၢ်ကွၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- တၢ်လၢအကတိၤစၢ်ဖျါအဂၤ ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖဲဖျါအံၤအခါန့ၣ် တဘၣ်ဝံသးစူၤဘၣ်.

လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးတဖၣ်/လိာ်ပျဲတဖၣ်/လိာ်အုၣ်သးတဖၣ်

တၢ်လၢလၢ်တဖၣ် မ့ၢ်စရီၤလၢကကွၢ်ထံတၢ်လၢ ကမၤစၢၤန့ၢ် ဒ်သးကနၢ်ပၢၢ် လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးတဖၣ်, လိာ်ပျဲတဖၣ်ဒီး လိာ်အုၣ်သးတဖၣ်လၢ အလိာ် ဘၣ်ဝဲလၢပုၤဆါပနီၢ်အလီၤဆီ အိၣ်ဖဲပုၤမၤစံၢ်ဖိဖျါန့ၣ်လီၤ. စရီၤလၢကကွၢ်ထံတၢ်မ့ၢ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအ ညီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဆါတၢ်ဖိတဂၤစုၣ်စုၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဆၢတၢ်လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လိာ်ပျဲဒီးလိာ်အုၣ်သးမနုၤတဖၣ်န့ၣ် လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ပနီၢ်တ ခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤဃုတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢ သမံထံခၢၣ်စးကရၢတဖၣ်လၢ ဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤအီၤ ဖဲအကတၢ်လၢတၢ်မၤစၢၤအဂၢၢ်တက့ၢ်.

**တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ခဲလၢ်လၢအဟ့ၣ်အီၤလၢ တၢ်ဆါကွၢ်တၢ်အဂီၢ်
(တဟ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒီး တၢ်ဒီးတၢ်လၢ်) န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဘိၣ်ထီၣ်လၢအဆိန့ၣ်လီၤ.**

တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်လၢအဆိ :

- မ့ၢ်တၢ်လၢအဆိၤဃၢၤ, တၢ်လၢတဘၣ်တၢ်ကျိတံၢ်အီၤဒီးဘၣ်ဒီး တၢ်လၢတကတံၢ်ကတီၤဒီးဘၣ်န့ၣ်, လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လိာ်ပျဲမ့ၢ်တမ့ၢ်လိာ်အုၣ် သးတလိာ်ဘၣ်.

တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်တၢ်ဆါကွၢ်တၢ်တဖၣ် :

- ထဲတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဖိဝဲဝဲဖိ အလိာ်တၢ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲဒီး ကဘၣ်ဟ်ဖျါထီၣ် လၢကမျါထံၣ်တၢ်အံၤသ့အလီၤ ဖဲတၢ်ဆါကွၢ်တၢ်အဆါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်ဟ်ဃုာ်ဝဲလၢ တၢ်ထုးထီၣ်ပနီၢ်လၢ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်လၢအဟ်လီၤသးလၢ တၢ်ဆါကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, NYS တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါအဝဲကျဲဒီး ပုၤဘျဲ သ့ၣ်ဖိဝဲဝဲဖိ လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလိာ်ဘၣ်ဝဲလီၤ. ပုၤဘျဲသ့ၣ်ဖိဝဲဝဲဖိန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢကပုၤတၢ်ဒီး ဆါကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ် ဖဲလိာ် တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးဒ်သးသးအံၤအဖိလၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထဲတၢ်ပုၤအီၤဒီး တၢ်ဆါကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်ဒီး ပုၤဆါတၢ်ဖိမ့ၢ်တဟ်ဃုာ်လၢတၢ်သ့ၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်အိၣ်လၢသပၤန့ၣ်, NYS တၢ်သ့ၣ်တၢ် ဖျးဒီးဖျါအဝဲကျဲဒီး တၢ်ဘျဲသ့ၣ်ဖိဝဲဝဲဖိပုၤပနီၢ်တၢ်ကတၢ်ဖိ လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလိာ်ဘၣ်ဝဲလီၤ.
- NYS တၢ်ဆါကွၢ်တၢ်ခိၣ်သ့ လိာ်အုၣ်သးလၢအဖိလိာ်သးဒီးသဲးစး

ဆီဒိၣ် :

- လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လိာ်ပျဲမ့ၢ်တမ့ၢ်လိာ်အုၣ်သးတလိာ်ဘၣ်လၢ ဆီဒိၣ်လၢအမၤကဆိအီၤအကုဒီး ပၢၢ်ဂၢၢ်ပၢၢ်ကျဲၤလၢ ၄၅ degrees F မ့ၢ်တမ့ၢ်အစ့ၤအဂီၢ်လီၤ. ဆီဒိၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟဲလၢ အဘျဲဆီအတၢ်ဒ်ဝဲ (ဆီဒိၣ်လၢအပုၤအီၤတသ့ဘၣ်) လီၤ.

ကနဲစီ, သ့ၣ်မ့ၢ်ဖျါ(လ)တၢ်ဆါထံၣ်န့ၣ်မူ :

- လိာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လိာ်ပျဲမ့ၢ်တမ့ၢ်လိာ်အုၣ်သးတလိာ်ဘၣ်လၢ ပနီၢ်လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဟ်ဃုာ်သးအိၣ်ထဲတခါဧါအခါလီၤ.
- Article 20C လိာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ, မ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢအဃါဃုာ်အသးဒီးတၢ်အါမံၤဒီးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤအဂၢၢ်မ့ၢ် ဘၣ် တၢ်ဟ်ဖျါဆူပနီၢ်တဖၣ်, အဒိ - သ့ၣ်မ့ၢ်ဖျါ(လ)သဘၣ်, သ့ၣ်မ့ၢ်ဖျါ(လ) cotton candy, အဂၢၢ်

တၢ်ကုၢ်တၢ်တဖၣ် :

- 20C တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲးလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ, မ့ၢ်တၢ်ကုၢ်ဖဲဟံၣ်, တၢ်လၢတလီၤဘၣ်ယိာ်, အဒိ - ကိာ် (ကိာ်လၢအတဟ်ဃုာ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဒီးတၢ်လၢ်), ကိာ်ဖျါ (rolls), ကိာ်စိးဃု, ကိာ်ဆီဒိၣ်, brownies, fudge ဒီး double crust fruit pies. Quick ကိာ်န့ၣ် ဘၣ် တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ် ဒ်တၢ်လၢအလီၤဘၣ်ယိာ်လၢအကဲထီၣ်အသးသ့ဒီး မၤတၢ်တသ့ဘၣ်လၢ 20C Exemptions (တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲးတဖၣ်) န့ၣ်လီၤ.
- Article 20C လိာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ ဖဲပနီၢ်လၢအကုၢ်အဂၢၢ်ခဲလၢ် ကဟ့ၣ်လီၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤ ၅၁% လၢ အဝဲတၢ်ဆါကွၢ် တၢ် ဖဲတၢ်ဆါတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီလီၤ. (လိာ်ဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ပနီၢ်တၢ်ကတၢ်ဖိအိၣ်မ့ၢ်လီၤလၢအအိၣ်လီၤဆီလီၤ.)
- တၢ်ကုၢ်တၢ်အဂၢၢ်ကဘၣ်ဟဲလၢ NYS တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်မၤသ့မၤညီထီၣ်တၢ်ဝဲကျဲၤလီၤ.
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၢၢ်န့ၣ် လဲၤထီၣ်ကွၢ် agriculture.ny.gov/food-safety/home-processing တက့ၢ်

ဖိသ့ၣ်ခိၣ်ထံ/တၢ်သ့ၣ်အထံ :

- Article 20C လိာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါလၢ ပုၤလၢအထုးထီၣ်ပနီၢ်/ပုၤလၢပၤန့ၣ်တၢ်လၢပလီၤပူၤအဂီၢ်
- ဖိသ့ၣ်ခိၣ်ထံဒီးတၢ်သ့ၣ်အထံခဲလၢ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ချီသံတၢ်ဃၢ်, ဘၣ်တၢ်ဆါမၤဂ့ၢ်ဒီး UV မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါမၤဂ့ၢ်ဒီး တၢ်ဆီၣ်သနးအထီလီၤ.

ကုၢ်တဖၣ် :

- ကုၢ်လၢဘၣ်တၢ်ထူစံာ်ထူပုၤသ့ၣ်ဘၣ်, ဆါတၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တ့ၣ်ထီၣ်အကျဲဝဲတၢ်န့ၣ်, လိာ်ပျဲတလိာ်ဘၣ်
- ကုၢ်လၢဘၣ်တၢ်ထူစံာ်ထူပုၤသ့ၣ်ဘၣ်, ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ကဘျးလီၤ, ဘၣ်တၢ်ကျိ, ဘၣ်တၢ်သ့ဒီး ဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် ဒ်အမ့ၢ်လၢအိၣ်သ့မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မၤအကျဲအဂၢၢ်တခါခါ လိာ်ဘၣ်ဝဲဒီး 20C လိာ်ပျဲလီၤ

တချုးဆါကုၢ်ကစၢၤလၢအဒီးန့ၢ် ဖဲသ့ၣ်ပုၤန့ၣ်, ကွၢ်ဃုာ်သ့ၣ်ညါကုၢ်တခါစုၣ်စုၣ်ဝံၤဒီး ဆါကုၢ်လၢအပူၤဖျး ဒီဖျါပုၤစဲၣ်နီၤတၢ်ပၢၢ်ဖျါထီၣ်ကုၢ် အတၢ်ပၢၢ် တၢ်လၢအဘၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆါကတီၢ်အံၤ (၂၀၂၂), ပုၤစဲၣ်နီၤကုၢ်တအိၣ်ဖဲ NYS ဘၣ်. NYS Ag ဒီးဖျါတဖၣ်, ဖဲဒီးန့ၢ်တၢ်ပၢၢ်တၢ်လၢအဘၣ်တသ့ဘၣ် လၢ ပုၤစဲၣ်နီၤတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်ကုၢ်အခါန့ၣ်, ကတူၢ်လိာ်တၢ်အုၣ်သးထဲလၢ Mushroom Mountain, LLC လီၤ. တၢ်ပၢၢ်တၢ်အံၤလၢကုၢ်လၢသ့ၣ်ပုၤ ဒီဖျါ NYS Ag ဒီးဖျါတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ်ပနီၢ်ထဲ လၢကဆါတၢ်ကစဲးကစိးအဂီၢ်လီၤ. NYS တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲကျဲၤအိၣ်ဒီး မူဒါလၢတၢ်ဆါကွၢ်တၢ် ဆူပုၤဆါတၢ်ဖိလၢအဘၣ်ဃးဒီးကရၢတဖၣ်အဂီၢ် (တၢ်အိၣ်ကျးတဖၣ်, ကိာ်တဖၣ်, အဂၢၢ်) လီၤ.

နယူယိုးကီစံနဲ Micro-တၢ်ဖိဘိယာ်

- ကဘၣ်မၤန့ၢ် အပူၤတၢ်အိၣ် လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ NYS တၢ်သံးအထံပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤလီၤ.
- တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ပူၤပလီၤန့ၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်လ့ၣ်ကွၢ် လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ State Liquor Authority (ကီစံနဲတၢ်သံးအထံပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤ) (SLA) ဖဲတၢ်လီၤန့ၢ်လီၤ
- လီၤဆီဒဲၣ်တၢ် နယူယိုးကီစံနဲ "farm breweries" လၢအအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ထံး ၂၀% မ့တမ့ၢ်အအါန့ၢ်ဒီးလၢ အဝဲသ့ၣ် တၢ်ဖိတၢ်တမံၤလၢအယါဃုာ်အသးဒီးတၢ်ဂၤတဖၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤ (အဒိ. hops ဒီးဘုၤလၢဘုၤမုၢ်အိၣ်အဂီၢ်) လၢနယူယိုးကီစံနဲစံးပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤ တလိာ်ဘၣ် SLA လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး ဒ်သိးကဆါအဝဲသ့ၣ် "NYS-labeled ဘိယာ်" လီၤ
- ဒီးန့ၢ်ဖဲ <http://www.sla.ny.gov/system/files/BrewerOffPremisesPermit.pdf>

နယူယိုးကီစံနဲစပံးထံ :

- စံးပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤထံးလံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤခီဖျိ NYS Liquor Authority (ကီစံနဲတၢ်သံးအထံပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤ)
- တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ပူၤပလီၤန့ၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်လ့ၣ်ကွၢ် လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ State Liquor Authority (ကီစံနဲတၢ်သံးအထံပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤ) (SLA) ဖဲတၢ်လီၤန့ၢ်လီၤ
- NYS တၢ်ဆါကွၢ်တၢ်ခိသ့ လံာ်အုၣ်သးလၢအဖိးလိာ်သးဒီးသဲးစး

နယူယိုးကီစံနဲခိပန့ၢ်ဖိသံးစီထံ :

- နယူယိုးကီစံနဲ "စံးပုၤန့ၢ်စီၣ်ကမီၤဖိသံးစီထံ" တၢ်ထုးထီၣ်သံးသဝံလၢနယူယိုးကီစံနဲ သ့ၣ်တၢ်တမံၤလၢအယါဃုာ်အသးဒီးတၢ်အါမံၤဒီးကဲထီၣ် တၢ်တမံၤဃီ ဆါသ့ဝဲလၢပလီၤအိၣ်ဒီး ပုၤမၤစံးဖိ ဖျါလၢအဟံပနီၣ်ဝံၤအလီၤ ဃုာ်ဒီးလံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ SLA လီၤ.

တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢကတဲၣ်ကတီၤလၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် :

- 20C Home Exemption လၢ NYS Dept. of Agriculture & Markets, ထဲတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢအတလီၤဘၣ်ယိာ်အဂီၢ်, ဟံဃုာ်ဒီး မိၢ်ပၢ်ဖဲဖုစံၣ် ဃဲၤဝဲဂံၢ်ဆိၣ်ဟံအါ တၢ်သၢ်အယုာ်, ကိၣ်ကလူကလဲဒီး တၢ်သၢ်ဃုာ်; အံသၢ်ဆါကီၢ်လိာ် (အတဟံဃုာ်ဒီး ခွဲးကလဲး); တၢ်နၢမုၢ်ဒီးတၢ်နၢမုၢ်န့ၢ် (ထဲတၢ်ဘိၣ်ကဒါကွၢ်); ဒီးတၢ်အိၣ်ကျါၤသး ဒ်အမ့ၢ်လၢဘုၤခုပုၤ, caramel ဘုၤခုဒီး သဘုၤဟီၣ်လၢစိးလီၤ. ဒ်သိးကဆဲးလီၤမံၤဒ်ပုၤလၢအက တဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်ဖဲဟံၣ် ဖဲနယူယိုးကီစံနဲ, လဲၤထီၣ်ကွၢ်ဆူ <http://www.agriculture.ny.gov/FS/consumer/processor.html> တက့ၢ်.
- တၢ်သၢ်ဒီးတၢ်ဒီးတၢ်လၢလၢ ဘၣ်တၢ်ဖၢန့ၢ်ဖဲထးဝါဒါ အတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢ စဲးဖိတၢ်ဖဲဟံၣ်န့ၢ် တဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်. တၢ်သၢ်ဒီးတၢ်ဒီး တၢ်လၢလၢ ဘၣ်တၢ်ဖၢန့ၢ်ဖဲထးဝါဒါခဲလၢ် ကဘၣ်မၤတၢ်ဖဲ 20C လံာ်ပျဲဒီးဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဃုာ်ဒီးဖဲဒ်ဒါန့ၢ်ကီၢ်ပဒိၣ် ဒ်ပုၤလၢကတဲၣ်ကတီၤ တၢ်အိၣ်လၢ စဲးဖိတၢ်အသိးလီၤ.
- Article 20C လံာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ, ဘၣ်တၢ်ဘိၣ်ထီၣ်ဆိဒီး ဘၣ်တၢ်ကျဲးစဲ ဒ် NYS တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ တၢ်မၤနီၣ်တၢ်အ လၢအဖိးသဲးစး : ဟံဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ ဖဲတၢ်ဘိၣ်; ပုၤလၢအထုးထီၣ်ပနီၣ်အမံၤ, ပုၤလၢအဘိၣ်ထီၣ်မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအဟးရၢလီၤဆုၢ်လီၤတၢ်; မုၢ်ဝဲၤတၢ်မၤအလီၤ; တၢ်တမံၤလၢအယါဃုာ်အသးဒီးတၢ်ဂၤတဖၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤ အတၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤလၢ တၢ်ရဲၣ်လီၤလၢအလီၤစါ. ခီဖျိ တၢ်အယါ; ဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်အပူၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲး
- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး ကီၢ်ရဲၣ်ကမံးတံၣ်မိၢ်ပုၤလၢတၢ်ကရၢကရိလိာ်လၢလဲၤ တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် န့ၢ် မၤဖဲအလီၤ, အဒိ - တၢ်ကျိအီၤတၢ်ကုၢ်လၢကဆါအီၤ ဒ်တဘျီ, သ့ၣ်ကဘျိးလီၤ တၢ်န့ၢ်ထံလီၤသကၢလၢကဆါအီၤ ဒ်ပီၣ်; တၢ်ဖိတၢ်ဒီး တၢ် ဆါတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢအိၣ်ကတီၤသး
- Article 20C လံာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါန့ၢ် ဘၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်မၤလီၤသံးသ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲဒီး တၢ်နၢမုၢ်အသံးအနီၣ် မ့တ မ့ၢ်လၢတၢ်မၤကျဲၣ်ကျိတၢ်နၢမုၢ် လၢတၢ်ဘိၣ်ထီၣ်ကဒါကွၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ညၣ် :

- လံာ်ပျဲန့ၢ် ဘၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲတၢ်ဂံၢ်ကမူၣ်တၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်အါန့ၢ်လီၤ. လံာ်ပျဲန့ၢ် တလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ် ကျိတၢ်အဂီၢ်ဘၣ်.
- **တၢ်ညၣ်ဂီၤ (ကျိၤညၣ်, သိ, မံၤတဲးလဲး):**
- USDA ဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢတၢ်အိၣ်အဂီၢ် တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဒီး USDA ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤတၢ်ပနီၣ်
- Article 28D လံာ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲပနီၣ်ဒါးလၢတၢ်ဆါတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီအဂီၢ်
- ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဂၢ်ပၢ်ကျါၤဖဲ 0°F မ့တမ့ၢ်လၢလံာ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤခုာ်မၤလီၤသကၢ

ထီၣ်ဖိဆိဖိ (ဘၣ်တၢ်မၤခုာ်မၤလီၤသကၢ) :

- လံာ်ပျဲတလိာ်ဘၣ်လၢကဆါဆိကဆိအဘျီ ၂၅၀ မ့တမ့ၢ်ထီၣ်အကလုာ်အဂၤအဘျီ ၁၀၀၀ (ထီၣ်ပဝံ, ထီၣ် guinea, ဆိဖိ)
- လံာ်ပျဲတလိာ်ဘၣ်လၢ USDA တၢ်မၤသံတၢ် အခါဘၣ်,
- Article 28 လံာ်ပျဲ ဖဲပနီၣ်ဒါးလၢတၢ်ဆါတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီအဂီၢ်
- Article 5A လံာ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲတၢ်ဆါအါန့ၢ်ဒီးလၢ ဆိကဆိအဘျီ ၂၅၀ မ့တမ့ၢ်ထီၣ်အကလုာ်အဂၤအဘျီ ၁၀၀၀ လၢဘၣ်တၢ်ကတဲၣ်က တီၤ တၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်အိၣ်လၢတနီၣ်တဘျီလီၤ.

တၢ်ညၢ်လၢအဟဲလၢထံဂ့ၢ်ကီၢ်ဂၤ (ဘၣ်တၢ်မၤဒုၣ်မၤလီၤသကၤ) :

- ဘၣ်တၢ်မၤသံတၢ်ဖဲ Article 5A လံာ်ပျဲ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤ.
- ကဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်တၢ်အမံၤ “Processed at an NYSDAM facility” (“ဘၣ်တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤတၢ်အိၣ်လၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် ဖဲ NYSDAM စဲးဖိကဟၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤတခါလၢတၢ်ဟ့ၣ်ဃုာ်အီၤဒီးတၢ်အဂၤ”) လီၤ.
- Article 28 လံာ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲပနံၣ်ဒၢးလၢတၢ်ဆါတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီအဂီၢ်, တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အခွဲးလၢ Article 5A အဖီလၢလီၤ.

တၢ်ညၢ်လၢကတဲၣ်ကတီၤလၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် | ထဲတၢ်ညၢ်လၢကတဲၣ်ကတီၤဒုၣ်ဝဲလၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် (ထိးပံာ်ဘိအဃု, ထိးပံာ်စုၣ်ဆံၣ်) |

- Article 20C လံာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ

ညၢ် (မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤလၢစဲးဖိတၢ်အိၣ် (ညၢ်ဘ့ၣ် (fileted), အဂၤ.) န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤဒုၣ်မၤလီၤသကၤ)

- လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လံာ်ပျဲမ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်အုၣ်သးလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲပုၤမၤညၢ်ဖိဒီးန့ၣ်ဖဲထံဘျါ ဆါထဲဒီခါ, တမ့ၢ်အကလုာ်လၢ တ-ဒီသဒါအီၤ
- Article 20C လံာ်ပျဲလၢ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ ဖဲညၢ်န့ၣ် မ့ၢ်သပၤဘိာ်သလၢ - အိၣ်ကတီၤသး
- NYS DEC တၢ်ဒုးဖးထီၣ်ညၢ်တဖၣ်အလီၢ် လံာ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲတၢ်ဆါထံဘျါညၢ်အကလုာ်လၢ အဒီသဒါအီၤ
- NYS DEC လံာ်ပျဲလိာ်ဘၣ်ဝဲ ဖဲတၢ်ဆါကဒါက့ၤ ထံဘျါညၢ်အကလုာ်လၢ အဒီသဒါအီၤ
- NYS DEC ညၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ လံာ်ပျဲလၢကဖိာ်ဒီး ဆါပီၣ်လဲၣ်ညၢ်
- NYS DEC ညၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤဒီး Crustacean ပုၤပနံၣ်တၢ်ကၤတၢ်ဖိဒီး ပုၤဆုၢ်တၢ်လၢကဘိလံာ်ပျဲ ဒ်သိးကဆါကဒါက့ၤ ပီၣ်လဲၣ်ညၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်ပုၤအီၤလၢ ပုၤမၤညၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီး လံာ်ပျဲ

တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံတဖၣ်

တၢ်န့ၣ်ထံလီၤသကၤဒီး တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံအဂၤတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ်လၢတၢ်န့ၣ်ထံဆံၣ်, ထိးပး, တၢ်န့ၣ်ထံအသိလီၤသကၤအဆံၣ်)

- လၢပုၤလၢပနံၣ်ထုးထီၣ်တၢ်အဂီၢ်, Part II လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ခီဖျါ NYS Dept. လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးဒီးဖျါ တၢ်ပၤဆုၢ်တၢ်န့ၣ်ထံဒီး တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံတဖၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဝဲၤဒ့
- တၢ်န့ၣ်ထံလီၤသကၤလၢ ဘၣ်တၢ်ကျိအီၤဒီး ဘၣ်တၢ်ဘိာ်ထီၣ်န့ၣ်, လိာ်ဘၣ်ဝဲ Part II လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ခီဖျါတၢ်ပၤဆုၢ်တၢ်န့ၣ်ထံဒီး တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံတဖၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဝဲၤဒ့ မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ အက့ၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤတၢ်ဒုးဂၢၢ်ကျါထီၣ်တၢ် လၢဘၣ်တၢ်မၤဘၣ်က့ၤ ခီဖျါတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤတၢ်ပူၤဖျးဝဲၤဒ့, ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ Article 20C လံာ်တၢ်ပျဲလီၤ.

တၢ်န့ၣ်ထံဒီး တၢ်န့ၣ်ထံပနံၣ်တဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ်လၢ ၂%, ၁% ဒီးတၢ်န့ၣ်ထံလၢအတအိၣ်သိဘၣ်)

- တၢ်န့ၣ်ထံန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ချီသံတၢ်ဃာ်လီၤ.
- ပုၤထုးထီၣ်တၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီး Part II လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ခီဖျါပၤဆုၢ်တၢ်န့ၣ်ထံဒီး တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံတဖၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဝဲၤဒ့
- ပုၤထုးထီၣ်တၢ်ဒီး ပုၤလၢအဟးရၤလီၤဆုၢ်လီၤတၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်န့ၣ်ထံပုၤပနံၣ်တၢ်ကၤတၢ်ဖိ လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ခီဖျါပၤဆုၢ်တၢ်န့ၣ်ထံဒီး တၢ်န့ၣ်ထံဒီးတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢတၢ်န့ၣ်ထံတဖၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဝဲၤဒ့ မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ပာ်ဖျိာ်ထုးထီၣ်န့ၣ် အစ့ၤဒီးန့ၣ်လၢ ၃၀၀၀ ပီၣ်လၢတလါအဂီၢ်လီၤ.

ဘုဒီး ပထိးချဲတဖၣ် (ဘၣ်တၢ်ဘိာ်ထီၣ်ဆိ - ဘိာ်ထီၣ်ဖဲတၢ်လီၢ်တသ့ဘၣ်) :

- လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး, လံာ်ပျဲမ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်အုၣ်သးတလိာ်ဘၣ်

ဖိအသိလၢအကူးတဲၣ်/ဖိအဃု :

- NYS တၢ်ဆါကွံာ်တၢ်ခိသ့ လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး

တၢ်စုသ့ခိာ်ဘၣ်တဖၣ် :

- NYS တၢ်ဆါကွံာ်တၢ်ခိသ့ လံာ်တၢ်ပျဲဟ့ၣ်အခွဲး

တၢ်တမၤဟံၣ်ထွဲဘၣ်တၢ်သိာ်တၢ်သိာ်ဒီး တၢ်ဘျါအံၤကကဲထီၣ်ဝဲ ပုၤဆါတၢ်ဖိလၢ ဘၣ်တၢ်တဲသမၤလၢကဆဲးန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ် ဖဲအိၣ်န့ၣ်ဒုၣ်ကီၢ်ရံၤကမျါဖျါန့ၣ်လီၤ. ပုၤဆါတၢ်ဖိတဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အပုၤလၢအအိၣ်လီၤတဲၣ်ဘၣ်ဒီး ခါဆူညါတၢ်မၤဃုာ်မၤသကိးတၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဖျါ ပၤဃးတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်လၢ ကမၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်သိာ်တၢ်သိာ်ဒီး တၢ်ဘျါခဲလၢာ် ဒ်အဝဲသ့ၣ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးလီၤ.

အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွံာ်မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤဆဲးကျိး တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဖျါတက့ၢ်

Beth Irons, ဝဲၤဒါး : 315-736-3394 ext. 103; cell: 315-765-1865; egi3@cornell.edu

မ့ၢ်တမ့ၢ်

Audra Benincasa, ဝဲၤဒါး : 315-736-3394, ext. 266; cell: 315-939-4030; ajb489@cornell.edu

မ့ၢ်တမ့ၢ်

info@oneidacountymarket.com

လာတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၤအဂီၢ်

NYS Dept. of Agriculture & Markets, Division of Food Safety:
518-457-4492

NYS Dept. of Agriculture & Markets, Division of Farm Products:
518-457-2090

NYS Dept. of Agriculture & Markets, Division of Produce Safety:
518-457-3846

NYS Dept. of Agriculture & Markets, Division of Milk Control & Dairy Services:
518-457-1772

NYS Dept. of Agriculture & Markets, Division of Plant Industry:
518-457-2087

NYS Dept. of Environmental Conservation, General Information:
Utica: 315-793-2554
Herkimer: 315-866-6330
Watertown: 315-785-2239
Lowville: 315-376-3521

တၢ်ဆါကွံာ်တၢ်ခိသ့ (လာဖီလာအကူးတဲာ်, ထံလူၤသ့, ဘုခုလာအမၤယံမၤလာတၢ်, အံသ့ဆါကီၢ်လိာ်, တၢ်စုသ့ခိာ်
ဘၣ်, စီပူၤကွံာ်အတၢ်ဖိတၢ်လံၤလာအလုၢ်ဒိာ်ပုၤဒိာ်အဂီၢ်)

NYS Tax Department Taxpayer Services (<http://www.tax.state.ny.us/sbc/>)

Harriman Campus Building 8, 9th Floor

Albany, NY 12227

1-800-225-5829

တၢ်အဃၢဒီးနီၣ်ထီၣ်နီၣ်တဲာ်ဝဲၤဒၢး(လာနီၣ်ထီၣ်အဂီၢ်) <http://www.agmkt.state.ny.us/WM/WMHome.html>

Herkimer County, Michael Talaba, ပုၤန့ၣ်တၢ်

လီၤပရၢ : mtalaba@herkimercounty.org လီၤတဲာ်စီ : 315-867-1203 စဲးကွဲးဒိဆုၤလံာ် : 315-867-1360

Oneida County, Brian Barile, ပုၤန့ၣ်တၢ်

လီၤပရၢ : bbarile@ocgov.net လီၤတဲာ်စီ : 315-793-6246 စဲးကွဲးဒိဆုၤလံာ် : 315-768-6299

ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိာ်တပူၤယီၤဒီးဒုးကဲထီၣ်လံာ်ပာ်ဖျိာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
/ဘၣ်တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်မၤထီၣ်ဒိသးကလူၤထီၣ်ခ့ၢ်ဆါကတီၢ် ခီဖျိ

Farmers' Market Federation လၢနယူယီး, ၂၀၀၉

ဘၣ်တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်မၤထီၣ်ဒိသးကလူၤထီၣ်ခ့ၢ်ဆါကတီၢ် ခီဖျိ အိၣ်နဲဒၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကမျါၢ်ဖျါ, ၂၀၂၆

Cornell Cooperative Extension Oneida County

အိန်နဲဒ်ကီရ်ရုန်ကမျာ်ဖျါ မ့အိန်နဲဒ်ကီရ်ရုန်ပုခိန် Anthony J. Picente, Jr. အမျာ်ကျိဝဲကွာ်တၢ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် ဖဲ အိန်နဲဒ်ကီရ်ရုန် Cornell Cooperative Extension အတၢ်ပနီၣ်လၢ အဂ့ၤအမီလၢန့ၣ်လီၤ.